

vel gifte som ugifte Kvinder maatte opnaa baade Valgret og Valgbarhed, fordi vi mener, at det er en privat Sag, der ikke vedrører Valgloven, om en Kvinde er gift eller ikke, og fordi vi absolut ingen Fornuftgrunde kan finde til at nægte Kvinderne Valgbarhed. Men vi har ventet forgæves.

Derfor kommer vi nu til Dem, ærede Medlemmer af Rigsdagen og siger: »Hvis De mener, at der ikke i den allernærmeste Fremtid kan opnaas Enighed om at gennemføre det af Rigsdagen indbragte Valglovsforslag, indbring da et selvstændigt Lovforslag om Kvinders kommunale Valgret og Valgbarhed under lige Vilkaar med Mænd, saa at vi i den Henseende faar de samme Borgerrettigheder som Mændene.«

Vi véd, at mange Rigsdagsmænd har den Opfattelse, at Kvinderne bør vente, til Mændene faar den hele, store Valglov gennemført. Vi kan ikke billige en saadan Anskuelse. Og hvis man vil indvende, at vi endnu ikke er modne til Deltagelse i det offentlige Liv, og at vi derfor maa vente endnu en Tid, saa svarer vi dertil: »Modenheden kommer først gennem praktisk Brug. Fejltagelserne og Dumhederne lærer vi bedst at undgaa, naar der paalægges os et *Ansvar* overfor Offentligheden. Og desuden — hvorfor kræve en Modenhedsprøve af Kvinderne, da man ikke kræver noget sandant af Mændene? Og — hvorfor og hvorledes mener Mændene at kunne afgøre for os, om vi er modne til at bruge den Valgret og Valgbarhed, vi endnu ikke har? Derfor beder vi Dem nu at sætte Deres Indflydelse ind paa at skaffe Kvinderne kommunal Valgret og Valgbarhed i den allernærmeste Fremtid.»

Derefter fulgte en kort Oversigt over Kvindens Stilling med Hensyn til Valgret og Valgbarhed i andre Lande, og til Slutning følgende:

»Saa De ser, mine Herrer, at det, vi beder om, er prøvet, og — maa jeg sige — skattet i de store Kulturlande, i vore Nabolande, ja, selv i en Del af vort eget Land.«

Landstingets Ordfører, Grev Friis, svarede, at vor Henvendelse og vore Udtalelser skulde blive bragt til Tingets Kundskab.

Folketingets Udvalg indledede en Diskussion med Deputationen. Dets Ordfører: Statsrevisor Anders Nielsen, svarede, at Kvinderne maatte vente til det rette Tidspunkt for denne Sags Gennemførelse var inde. En Dame af Deputationen, Frk. Marie Luplau, svarede, at hun gerne vilde have d'Hrr. til at forstaa, at vi mente, at det rette Tidspunkt havde været inde længe og forelaa den Dag i Dag.

Endelig har Forbundet i December 1907 indbragt følgende Petition til Formanden for det Udvalg, der var bleven nedsat i Anledning af et fra Socialdemokratiet indbragt Lovforslag om Kvinders politiske Valgret:

Til Udvalget angaaende Kvinders og Tynders Valgret!

»Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund, der har Medlemmer i alle Samfundsklasser og i alle politiske Lejre, retter en

indtrængende Opfordring til Udvalgets Formand og dets enkelte Medlemmer om at fremme Udvalgsarbejderne denne Sag vedrørende, saa at Lovforslaget snarest muligt paa ny kan forelægges den samlede Rigsdag til Vedtagelse.

Vi udtaler, at det kun er simpel Retfærdighed, der gennem dette Lovforslags Vedtagelse vil blive vist mod de fra Valgretten gennem saa mange Aar udelukkede Kvinder.

Saalænge *Mænd* alene vælger de *Mænd*, der skal lovgive, kan der ikke med Rette tales om *Folkerepræsentation* eller om almindelig Valgret. Folket er Mænd og Kvinder og en *Folkerepræsentation* maa være valgt af Mænd og Kvinder og maa være præget ikke alene af Mandens Intelligens og Karakter, men ogsaa af Kvindens individuelle tilsvarende Evner. Kun herigennem skabes der den bedste Garanti for, at Lovene svarer til *hele Samfundets Tare*.

Det vil derfor være i god Overensstemmelse med Grundlovens Aand, der netop gaar i Retning af en Udvikling med hele Samfundets Vel for Øje, om man nu ændrede Grundlovens Ord, saaledes at Valgretten uvidedes til at gælde ogsaa for Kvinder.

Vi beder derfor Udvalgsmedlemmerne om, ikke at se paa dette Spørgsmaal ud fra et ensidigt Synspunkt, men med Hensyntagen til den Kendsgerning, at man kræver den samme Lovlydighed, de samme Skatter og Afgifter af Kvinderne, som af Mændene, og at Kvinderne lige saa vel som Mændene frembringer Samfundsværdier.

I Retfærdighedens Navn kræver vi derfor vor Valgret snarlig gennemført!

16. December 1907.

(Underskrifter.)

Endelig — da vi havde bragt i Erfaring, at Udvalget slet ingen egentlige Møder havde holdt for at drøfte Spørgsmaalet: »Politisk Valgret og Valgbarhed til Kvinder«, indgik vi i Oktober 1908 til den da nys udnævnte ny Konsejlspræsident med følgende Petition:

Til Konsejlspræsidenten!

»Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund, der bestaar af 18 Foreninger og Forbund anmoder Deres Excellence om, at det i Fjor indbragte Lovforslag til en Grundlovsændring, der vil sikre Kvinder politisk Valgret og Valgbarhed, maa komme til Forhandling i Aar saa rettidig, at saavel Lands- som Folketing kan tage Stilling til det for det hele Land saa vigtige Spørgsmaal.«

22. Oktober 1908.

(Underskrifter.)

Desuden har Forbundet i December udgivet en af Fru Nørlund skreven »Kommunal Valgrets A. B. C. for Kvinder«.

Love til Forbedring

af

Kvinders Vilkaar.

Det er ingen Hemmelighed, at vi i Tidenes Løb har faaet mange Forbedringer i vore Vilkaar, dels gennem Love, der er udgaaet

fra Mændenes Initiativ, dels gennem Kvinders, støttet af Mænd, og dels gennem Kvinders alene. Om disse sidste er der vel staaet den største Strid, hvorom de foranstaaende Petitioner — udgaaede fra Fru Nørlund — kan overbevise os; men i det store Hele har Fremskridtet for Kvinderne støt og roligt gledet frem ad sin Bane. Vi synes, at vi nu er kommet til en Station, hvorfra man passende kan kaste et Tilbageblik ud over hvad vi i Aarenes Løb har vundet inden den praktiske Udøvelse af den kommunale Valgretslov aabner nye Vidder for os.

1) 10de November 1859 indrettedes en aarlig Eksamen for Lærerinder i Pigeskoler i København og Købstæder: 4 Kvinder tog Eksamen i 1860.

Efter Lov 29. Marts 1867 fik Kvinderne Adgang til Ansættelse i kommunale Skoler.

(I 1890 var der 750 Lærerinder ansatte ved de kommunale Skoler og i 1908 omtrent 2000.)

2) I 1863 aabnedes den første Pige højskole i Danmark. (Nu kommer der aarlig flere Tusinde unge Piger paa Højskole og dette har været Tilfælde i mange Aar.)

3) 1872 aabnedes Handelsskolen for Kvinder i København. (Den ophævedes i 1906.)

4) Den 25. Juni 1875 udstedtes en Kgl. Forordning om Kvinders Adgang til at tage Studentereksamen og de andre akademiske Eksamener undtagen den theologiske.

5) Den 2. Maj 1877 kom en Bekendtgørelse om Kvinders Adgang til at tage Tandlægeeksamen.

6) I 1877 ansattes den første kvindelige Postmesterske.

7) I Juni 1879 ansattes den første Kvinde som Assistent i »Statistisk Bureau.«

8) 1880 blev Lov vedtaget om gift Kvindes Raadighed over alt hvad hun selv fortjener. Ansøgningen herom blev indgivet af Frederik Bajer.

9) I December 1881 nedsatte den første kvindelige Tandlæge sig.

10) Den 12. Maj 1882 kom en Kgl. Anordning om Kvinders Adgang til at tage den almindelige Forberedelseseksamen saavel som de Eksamener, den giver Adgang til.

11) I 1885 fik vi den første kvindelige Læge. (I 1908 angives der at være 29 kvindelige Læger i Danmark.)

12) Den 15. Juni 1887 fik vi den første kvindelige Exam. juris, Frk. Nanna Berg. (C. Bergs Datter).

Ved Højesteretsdom af 9. Oktober 1888 nægtedes hende Ret til at møde som Sagførerfuldmægtig, saa hendes Eksamen blev værdiløs.

13) I Oktober 1888 aabnedes Statens nye Kunsthøjskole for Kvinder.

14) Ifølge Lov af 12. April 1889 indsattes